



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice, Husova 1414

Adresa: Husova 1414, 508 22 Hořice

Identifikátor školy: 600 012 085

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Jičín, Denisova 1073, 506 01 Jičín

Termín konání komplexní inspekce: 21. - 25. února 2000, 1. - 3. března 2000

Čj.	091 295/00-5074
Signatura	ki2zt201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice, Husova 1414 je střední škola, která poskytuje žákům úplné střední všeobecné vzdělání a střední odborné vzdělání. Poslední zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení vydalo MŠMT ČR dne 29. prosince 1998 pod čj. 35 307/98-21 s účinností od 1. září 1998. V deseti třídách (287 žáků) je realizován studijní obor gymnázium se všeobecným zaměřením v denním čtyřletém, sedmiletém a osmiletém studijním cyklu. Vzhledem k platnosti nových učebních plánů pro gymnázia s osmiletým studijním cyklem od 1. září 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem, pro gymnázia se čtyřletým studijním cyklem od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem a k možnosti jejich využití i ve vyšších ročnících se všechny třídy gymnázia ve škole řídí těmito novými učebními plány. V jedné třídě této školy (30 žáků) je realizován studijní obor sociální péče se zaměřením na sociálně správní činnost. Učební plány gymnázií a střední odborné školy jsou uvedeny v tabulce zařazené v úvodní části této inspekční zprávy. Veškeré úpravy těchto učebních plánů v rámci školy jsou v souladu se závaznými poznámkami v nich uvedenými a prokazatelně byly projednány a schváleny na schůzi pedagogické rady (zápis ze dne 1. září 1999).

Z organizačních důvodů byla **komplexní inspekce** zaměřena na kontrolu úrovně výuky všech povinných předmětů a některých volitelných a nepovinných předmětů pouze ve třídách gymnázia s víceletým a čtyřletým cyklem s výjimkou výtvarné výchovy (třída střední odborné školy 1. C byla v průběhu větší části inspekce na lyžařském výcvikovém kurzu), dále se zaměřila na kontrolu jednotlivých oblastí řízení a na čerpání nenárokových složek mzdy pedagogických pracovníků.

Přehled platných učebních plánů schválených MŠMT ČR a využívaných ve škole ve školním roce 1999/2000:

studijní obor	KKOV	JKOV	číslo jednací, datum schválení	platnost ode dne
gymnázium s osmiletým studijním cyklem	79-02-5/00	79-41-K/001	20 594/99-22 5. května 1999	1. září 1999 počínaje 1. a 5. ročníkem
gymnázium se čtyřletým studijním cyklem	79-02-5/00	79-41-K/001	20 595/99-22 5. května 1999	1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
sociální péče se zaměřením na sociálně správní činnost	75-46-6/02	75-41- M/004	29 166/97-71 12. září 1997	1. září 1998 počínaje 1. ročníkem

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Zeměpis

Inspekce sledovala výuku ve třídách víceletého a čtyřletého gymnázia v hodinách povinného i volitelného předmětu. Výuku zeměpisu zajišťuje ve škole jeden vyučující. Týdenní hodinové dotace v předloženém rozvrhu na školní rok 1999/2000 byly v souladu s platným učebním plánem. Možnou kontinuitu výuky v posledním ročníku víceletého i čtyřletého studia umožňuje žákům účast ve volitelném předmětu zeměpisný seminář. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je zřejmá z předložených tematických plánů pro jednotlivé třídy i samotným faktem, že výuku zajišťuje pouze jeden vyučující. Jeho příprava na všechny sledované hodiny byla pečlivá nejen z hlediska obsahového, ale i didaktického a motivačního. Zásada názornosti byla uplatňována ve všech hodinách (videokázka, diapozitivy, knihy, atlasy, tabulky, odborné publikace, dokumentační materiál). Získávané poznatky žáků i hledání jejich vzájemných příčinných souvislostí byly v souladu se stanovenými výukovými cíli pro tento předmět v učebních osnovách gymnázií.

Kvalita výuky je pozitivně ovlivněna odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučujícího, jeho zájmem o předmět a hezkým vztahem k žákům. Výuka všech hodin zeměpisu probíhá v odborné učebně, jejíž technické vybavení (zpětný projektor, diaprojektor, videorekordér, skleněná tabule) a estetická a motivační výzdoba je na velmi dobré úrovni. Na zdech jsou trvale umístěné mapy světa, Evropy a regionu, další mapy jsou ve stojanu a zavěšené před tabulí k aktuálnímu využití. Žáci nižších tříd víceletého gymnázia využívají vhodné učebnice (nakladatelství Scientia, SPN, ČGS), které mají zapůjčené ze školy, žáci vyšších tříd víceletého gymnázia a čtyřletého gymnázia mají k dispozici učebnice Regionální zeměpis I., II., III. a Česká republika (nakladatelství ČGS). V hodinách žáci pracovali i s nejnovějšími atlasy, geografickými tabulkami a zeměpisnými slovníčky. Ve škole je asi 40 tematických videokazet a různé tematické folie ke zpětnému projektoru. Z odborných časopisů škola pravidelně odebírá Lidé a Země a Geografické rozhledy. Další odborné encyklopedické publikace jsou ve školní knihovně. Materiálně technické zázemí pro výuku zeměpisu je ve škole vynikající.

Hodiny měly frontální charakter, využívaná byla dialogická metoda a metoda diskuse. Úvod hodin patřil seznámení s jejich cílem a obsahem. Následovalo individuální prověřování znalostí žáků s následnou klasifikací, kontrola opraveného testu, popř. společné opakování probraného učiva se zdůrazněním návaznosti na novou látku. Její výklad probíhal za aktivního přispění žáků, kteří hledali za pomoci učitele řešení a odpovědi na vhodně kladené geografické problémové otázky, popř. zpracovávali a z různých hledisek hodnotili geografické informace. Veškeré geografické pojmy byly konfrontovány s mapou. V hodinách byl podporován rozvoj samostatného kritického myšlení žáků při posuzování a porovnávání sociálních a hospodářských jevů v určitých oblastech světa. Vyučující dovedl žáky zaujmout i uváděním různých geografických zajímavostí a uplatňováním mezipředmětových vztahů (dějepis, ekologie ap.). Žáci vyjadřovali svůj názor při odpovědích na vhodně formulované otázky ze strany vyučujícího, jejich odpovědi však měly často charakter jednoslovních či velmi stručných odpovědí bez schopnosti dané téma více slovně rozvinout. Didaktická technika byla efektivně využita v hodině při výkladu nového učiva (videokázka), popř. při besedě v rámci volitelného semináře (promítání diapozitivů). Časová struktura hodin poskytovala dostatečný prostor pro samostatnou práci žáků při vyhledávání a zpracovávání geografických informací (učebnice, atlasy, geografické tabulky) a vyhledávání pojmů v atlasech a na mapách. Pro žáky velmi zajímavé promítání diapozitivů v rámci volitelného předmětu skončilo s časových

důvodů bez možnosti podrobnější širší diskuse na dané téma. V průběhu hodin bylo někdy zdůrazňováno základní učivo pro zamezení encyklopedického pojetí tohoto předmětu, jejich závěr však shrnutí učiva postrádal.

Motivačními prvky pozorovanými při výuce byl již zajímavě vedený výklad vyučujícího se snahou zapojit do něho většinu žáků, velká názornost výuky a vhodně formulované problémové otázky s využitím mezipředmětových vztahů. Také realizace zeměpisné olympiády ve škole a informace o ní na motivační nástěnce v odborné učebně může vztah žáků k tomuto předmětu pozitivně ovlivnit. Správné odpovědi na otázky v opravovaném testu byly se žáky ihned rozebírány a formulovány. Individuální prověřování znalostí žáků bylo podrobné, komplexní, klasifikace však nebyla zdůvodněna podrobnějším rozbořem výkonu žáka. Pololetní klasifikace byla podložena dostatečným množstvím známek, které vycházely převážně z hodnocení písemných testů. Většina žáků byla za první pololetí školního roku ústně zkoušena, žáci mají možnost opravy známky v případě neúspěchu.

Komunikace učitele se žáky byla nenásilná, byly vytvořeny podmínky pro vyjádření vlastního názoru žáků a pro vzájemnou spolupráci. Pracovní atmosféra v hodinách byla ovlivněna hezkým přátelským vztahem učitele k žákům a jeho motivačními schopnostmi. Rozvoj komunikativních dovedností žáků nebyl ze strany vyučujícího příliš podporován, často byl omezen na stručné vyjádření správné odpovědi.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny velmi dobře, personální podmínky jsou vynikající, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou vynikající, organizace, metody a formy práce učitele, podobně jako motivace a hodnocení jsou velmi dobré, interakce a komunikace jsou hodnoceny velmi dobře.

Celková úroveň výuky zeměpisu je velmi dobrá.

Matematika

Výuku matematiky ve škole zajišťuje šest učitelů. Jeden z nich vyučuje pouze v jediné třídě střední odborné školy, z organizačních důvodů nebyla v ní výuka sledována. Inspekce navštívila hodiny matematiky ve víceletém i čtyřletém gymnáziu, do celkového hodnocení byl zahrnut i volitelný předmět seminář z matematiky. V předloženém rozvrhu hodin na školní rok 1999/2000 bylo zjištěno, že týdenní hodinové dotace v jednotlivých třídách korespondují s platným učebním plánem školy. Do posledních dvou ročníků víceletého gymnázia (6. P, 7. P) a do třetího ročníku čtyřletého gymnázia (3. B) je zařazen v nabídce školy i volitelný předmět seminář z matematiky. Této nabídce žáci využívají. V prvním ročníku čtyřletého gymnázia (1. B) je zařazena do rozvrhu jedna hodina nepovinné matematiky, do které se přihlásila celá třída. Probírané učivo bylo v souladu s tematickými plány, které kopírují učební osnovy. Jsou zpracovány s různě podrobnou obsahovou a časovou strukturou. Inspekce zjistila, že některé tematické celky byly probrány velmi stručně (logaritmické funkce), popř. neúplně (kuželosečky - konstrukce), nejsou zapsány v třídních knihách. Dle vyjádření vyučujících však budou tyto tematické celky probrány či doplněny ještě v průběhu školního roku. V některých hodinách nebyla vždy obtížnost volených příkladů, popř. vyžadovaná úroveň slovního vyjádření přesných matematických formulací, definic i písemných matematických zápisů pomocí matematické symboliky v souladu s výukovými cíli gymnázií. Příprava učitelů na výuku z hlediska metodického byla na dobré, v některých případech na velmi dobré úrovni.

Personální obsazení výuky matematiky je vynikající, neboť odborná a pedagogická způsobilost učitelů je stoprocentní. Jeden z vyučujících má odbornou způsobilost pouze

pro výuku matematiky na 2. stupni základní školy, jeho celý úvazek je však v nižších třídách víceletého gymnázia. Jeho hezký přístup k žákům společně s využívanými odlišnými metodami a formami práce s touto věkovou kategorií žáků jsou pozitivem při celkovém hodnocení výuky matematiky. Zařazení hodin matematiky do rozvrhu je až na výjimky (dvě hodiny jsou zařazeny až na osmou vyučovací hodinu) v souladu s psychohygienickými zásadami školního vyučování. Z hlediska důkladnějšího upevnění a procvičení učiva

a možnosti aplikace častějšího individuálního přístupu vyučujících k žákům je důležité dělení třídy alespoň v jedné z hodin matematiky, které bylo zjištěno u většiny, nikoliv však u všech tříd. Ve třídách 3. B, 5. P, 6. P, 7. P neprobíhá výuka matematiky ani v jedné z hodin v dělené třídě. Z hlediska psychohygieny bylo v jednom případě jako negativum zjištěno malé procvičení probraného učiva v době jeho písemného prověřování (konfrontace třídních knih, žákovských sešitů a úspěšnost žáků po písemném prověřování učiva - analýza výsledků).

Třídy, které inspekce v rámci hospitací hodin matematiky navštívila, měly klasické vybavení, jejich estetická výzdoba byla na různé úrovni. Pouze u nižších tříd gymnázia probíhala výuka v učebně, která měla motivační výzdobu vztahující se k matematice.

Žákům nižších ročníků gymnázia zajišťuje učebnice škola, jedná se o vhodné učebnice schválené MŠMT ČR (nakladatelství Prometheus). Zbývající žáci mají doporučené (ve většině případů i zakoupené) knihy ucelené řady z nakladatelství Prometheus. Ojedinele byly vhodně využity pracovní předtištěné materiály, které zvyšovaly efektivitu hodin. Kalkulačky mají žáci svoje vlastní, existuje i možnost jejich zapůjčení ve škole. K dalšímu materiálnímu vybavení pro výuku matematiky patří tematické folie ke zpětnému projektoru, modely těles a velkoplošné přehledy vzorců. Z odborných časopisů ve škole pravidelně odebíraných jsou pro zkvalitnění výuky využívány Matematika, fyzika a informatika ve škole, Učitel matematiky, Pokroky v matematice a fyzice a Rozhledy matematicko-fyzikální. Didaktická technika je ve škole k dispozici, při sledovaných hodinách nebyla využívána.

Ve většině hodin chyběla úvodní fáze, ve které by byli žáci seznámeni s cílem, obsahem hodin i návazností na probrané učivo. Někdy byla zkrácena pouze na název probíraného tématu, tím ztrácela svůj význam v celkové struktuře hodiny. Frontální pojetí výuky ve sledovaných hodinách bylo někdy doplňováno individuálním přístupem k jednotlivým žákům (vysvětlení učiva u žáků s absencí v posledních hodinách), ojedinele zaměřeno na práci žáků

ve skupinách. Opakování a procvičování učiva se odehrávalo formou individuálního zkoušení, písemným prověřováním znalostí žáků, prostřednictvím žákovského referátu na dané téma, soutěžemi nebo samostatnou prací žáků v lavicích s průběžnou kontrolou výsledků. Výklad nové látky byl doprovázen snahou učitelů o aktivizaci většiny žáků vhodně kladenými otázkami a postupným společným odvozováním matematických vztahů. Chybějící konfrontace numerických a geometrických metod někdy omezovala poznávání žáků z hlediska vyhledávání širších matematických souvislostí. Řešení problémových úkolů podporovalo rozvoj logického myšlení, u mladších žáků byly pozorovány během výuky nácvik paměti, odhadů správných výsledků a podpora žákovské kooperace. Vyučující několikrát využili analýzy chybných žákovských řešení pro nové vysvětlení učiva. Negativem mnoha hodin byla chybějící vnitřní diferenciací tříd, která by vyřešila nerovnoměrné vytížení žáků a zvýšila tak efektivitu poznávání v jejich prospěch. Učitelé nenechávali dostatek prostoru pro návrhy alternativních řešení ze strany žáků, často je zdůrazňovali sami, ovšem bez jejich hlubší analýzy a konfrontace z hlediska obtížnosti. Nepřesná slovní i písemná matematická vyjádření žáků včetně interpretace definic nebyla ze strany vyučujících opravována, ojedinele je sami používali. I přes snahu vyučujících nebyl většinou prováděn slovní popis matematických operací a využívána matematická symbolika. Obtížnost řešených příkladů v hodinách ojedinele nekorespondovala s výukovými cíli gymnázií, příklady

ve čtvrtletních písemných pracích i ty, které jsou připraveny pro maturitní zkoušku, však tuto obtížnost respektovaly. V průběhu některých sledovaných hodin byla provedena společně se žáky systemizace učiva. Shrnutí probraného učiva a zmínka o splnění stanoveného cíle v závěru většiny hodin chyběla.

Inspekce kladně hodnotí snahu učitelů aktivně zapojovat všechny žáky do výkladu nového učiva kladením vhodně formulovaných problémových otázek a společným hledáním odpovědi na ně v rámci diskuse. Motivačním prvkem pro získání zájmu o matematiku bylo i využívání vhodných pracovních materiálů v nižších třídách víceletého gymnázia a předkládání zajímavých příkladů ve formě matematických problémů. Také práce ve skupinách a soutěž o nejvyšší počet vyřešených příkladů měla vliv na zvýšení efektivity hodin. Řešení matematické olympiády je u žáků podporováno, zvláště v nižších ročnících ovlivňuje zájem některých žáků o tento předmět.

Klasifikace žákovských výkonů při ústním zkoušení nebyla ve většině případů podložena jejich analýzou a zdůvodněním. Čtvrtletní práce z matematiky jsou realizovány ve všech třídách víceletého a čtyřletého gymnázia kromě primy, kde učitel provádí se žáky častější písemné opakování po tematických celcích prohlubujících učivo ze základní školy. Opravy písemných prací jsou důsledné, prováděny jsou v některé z nejbližších následujících hodin matematiky (prokázala kontrola třídních knih). Klasifikace je většinou založena na bodovém systému, který umožňuje objektivnější hodnocení znalostí žáků. Počet známek jako podklad pro pololetní klasifikaci byl u všech vyučujících dostatečný, známky byly i z ústního zkoušení. Při zadávání domácích úkolů byly respektovány zásada návaznosti na probrané učivo a zásada přiměřenosti.

Ve sledovaných hodinách byla patrná oboustranná komunikace, ve které při výkladu nové látky převažovala metoda kladení otázek a hledání odpovědi na ně. Ta poskytovala učitelům okamžitou zpětnou vazbu. Skupinové aktivity žáků podporovaly schopnost pracovat a domlouvat se o problémech s jinými žáky a vzájemně si pomáhat. Při procvičování učiva byl dán prostor pro dotazy, na které žáci často odpovídali. Formulované otázky ze strany učitelů a jejich následné řešení podporovaly logické myšlení a formulaci vlastního názoru žáků na zadaný problém. Komunikativní schopnosti žáků však nebyly ve sledovaných hodinách příliš rozvíjeny, vyučujícím stačily jejich krátké odpovědi, často nebyly opravovány ani nepřesné formulace. Žákovský referát na dané téma byl zjevně nepřipravený, obsahoval mnoho nepřesných údajů, slovní projev žáka byl založen převážně na čtení údajů z učebnice.

Plánování a příprava výuky matematiky jsou na dobré úrovni, personální podmínky jsou vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny inspekcí jako dobré, organizace, formy a metody práce učitelů jsou dobré. Motivace a hodnocení žáků jsou na dobré úrovni, totéž platí i o komunikaci a interakci v rámci výuky.

Celkově je úroveň výuky matematiky hodnocena jako dobrá.

Tělesná výchova

Inspekce sledovala výuku tohoto předmětu ve třídách víceletého i čtyřletého gymnázia. Celkem byly navštíveny čtyři dvouhodinové vyučovací jednotky tělesné výchovy u tří vyučujících. Zbývající dva vyučující byli v termínu konání inspekce s jednou třídou na lyžařském výcvikovém kurzu.

Časová týdenní hodinová dotace tohoto předmětu ve všech třídách koresponduje s platným učebním plánem, tematické plány všech vyučujících jsou v souladu s učebními osnovami a podmínkami školy. Velmi pečlivě jsou zpracovány tematické plány pro výuku plavání probíhající v určených třídách. Inspekci byl předložen tematický plán lyžařského výcvikového

kurzu (včetně teoretických přednášek), který zahrnuje režim dne a organizační pokyny pro žáky o bezpečné lyžařské výstroji a vybavení. Příprava všech učitelů na výuku byla velmi důkladná a promyšlená s přihlédnutím ke komplikované situaci při přecházení žáků do poměrně vzdálených sportovních zařízení, kde výuka tělesné výchovy probíhá.

Výuku tělesné výchovy ve škole zajišťuje pět vyučujících, čtyři z nich mají odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden má pouze pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu. Kontrola personálního obsazení lyžařského výcvikového kurzu (probíhal v době konání inspekce - 1. C) prokázala, že dva z vyučujících mají již termínově prošlé osvědčení o absolvování lyžařského instruktorského kurzu (platnost pouze pět let).

Výuka je převážně realizována souběžně ve třech skupinách, dvě skupiny využívají tělovýchovnou halu, jedna skupina sokolovnu. Obě sportovní zařízení patří místní TJ Jiskra Hořice, jsou navzájem propojené, vzdálené od budovy školy dvacet minut rychlé chůze. Z organizačních důvodů je proto zdůvodněné zařazení dvouhodinových vyučovacích jednotek do rozvrhu všech tříd. U žáků nižších tříd víceletého gymnázia je důsledně zajištěn dozor vyučujícího při přechodu žáků ze školy do sportovních zařízení. Skupiny žáků jsou vhodně sestaveny dle jejich věku a pohlaví. Psychohygienické podmínky v hale jsou velmi dobré, v sokolovně ještě vyhovující. Tato situace, kdy psychohygienické podmínky výuky tělesné výchovy jsou podprůměrné, bude řešena výstavbou nové školní tělocvičny - stavební záměr byl již schválen. Dále škola využívá možnosti realizace pětiměsíčního plaveckého výcviku v krytém plaveckém bazénu v Jičíně. V současné době se zmiňovaného výcviku účastní dvě třídy.

Při kontrole třídních knih bylo prokazatelně doloženo poučení žáků o bezpečnosti při hodinách tělesné výchovy realizované začátkem školního roku.

Materiálně technické zázemí pro výuku gymnastiky a míčových her je dostačující. Pro plnění lehkooatletických disciplín je k dispozici pouze malá plocha v těsné blízkosti sokolovny (rovinka 60 m, doskočiště, vržiště). Ve škole je k dispozici i vybavení pro vysokohorskou turistiku a horolezectví (horolezecká lana, karabiny, osmy, sedací úvazky ap.), pro cyklistiku a lyžování (cyklistické helmy, asi 20 párů běžeckých lyží včetně bot a holí, 4 páry sjezdových lyží).

V úvodu hodin byli žáci seznámeni s jejich cílem. Všichni měli cvičební úbor. Po důkladném rozcvičení a rozehřátí organismu následoval nácvik herních činností jednotlivce i družstva a seznámení s pravidly i taktickými zásadami (odbižená, košíková), popř. nácvik gymnastických sestav. Sledované hodiny byly promyšlené, čas byl efektivně využit ve prospěch pohybových aktivit žáků. Výuka byla účelně řízena, didaktické zásady respektovány. Probírané učivo bylo všemi učiteli prezentováno věcně a odborně správně. Bylo dbáno na bezpečnost žáků. Ti byli ukázněni a cvičili se zjevnou snahou a zaujetím. Ne vždy byl závěr hodin věnován nástupu a zhodnocení průběhu hodiny.

V průběhu hodin byli žáci vhodně motivováni a hodnoceni, byly respektovány individuální dispozice žáků, oceňována jejich snaha a pokrok. Vzájemná interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byla velmi dobrá, autorita učitelů zjevná. Vyučujícím se daří vytvářet u žáků dobré tělovýchovné návyky a především celkově kladný vztah k předmětu. Přispívají k tomu i další sportovní aktivity, kterých se mohou žáci se svými pedagogy zúčastnit v rámci školních, ale i mimoškolních aktivit. Jedná se především o realizaci týdenních kurzů se sportovní tematikou, každá třída se může rozhodnout pro lyžařský kurz či kurz zaměřený na turistiku, cyklistiku či horolezectví. O prázdninách se uskutečnil kurz vysokohorské turistiky v Dolomitech. Také družební výměny se školami v Rakousku a Slovensku mají částečně sportovní zaměření, totéž platí i o exkurzích z jiných předmětů (biologie, zeměpis). Motivační charakter pro získání vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám žákům mají

i organizace a účast v různých turnajích a soutěžích (atletika, stolní tenis, halový fotbal, šachy, florbal, košíková, volejbal ap.).

Přes velmi složité podmínky k zajištění výuky tělesné výchovy jsou plánování a příprava hodnoceny jako vynikající, personální podmínky jako velmi dobré. Materiální podmínky jsou dobré, psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako ještě vyhovující. Organizace, formy a metody výuky, podobně jako interakce a komunikace během výuky, jsou velmi dobré, motivace a hodnocení mají vynikající úroveň.

Celkově je úroveň výuky tělesné výchovy hodnocena jako velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika

Výuku informatiky a výpočetní techniky zajišťuje ve škole jeden vyučující. Inspekce sledovala výuku tohoto předmětu ve třídách víceletého a čtyřletého gymnázia. Ve víceletém gymnáziu je tento předmět zařazen do tercie s dvouhodinovou týdenní dotací a do kvarty s jednohodinovou týdenní dotací. Ve čtyřletém gymnáziu je výuka realizována pouze v prvním ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Určené hodinové dotace ve všech třídách jsou v souladu s platným učebním plánem školy. Do nabídky volitelných předmětů je zařazen předmět programování pro třetí a čtvrté ročníky víceletého gymnázia a pro septimu a oktávu víceletých gymnázií. Tento volitelný předmět je koncipován jako dvouletý s návazností učiva v obou ročnících. Vyučovací jednotky jsou realizovány formou cvičení, při kterých je třída dělena na polovinu. Vzhledem k počtu počítačů v odborné učebně (12) nelze zajistit, aby každý žák měl k dispozici svůj počítač (žáků ve zmiňovaných třídách je 30 - 32). Dalším problémem týkající se plánování výuky tohoto předmětu je přerušení možnosti kontinuálního vzdělávání žáků v této oblasti u žáků čtyřletého gymnázia na rok (2. ročník), u žáků víceletého gymnázia na dva roky (kvinta, sexta), což z hlediska rychlého vývoje tohoto oboru a přihlédnutím k profilu absolventa gymnázií není optimální. Vyučující informatiky a výpočetní techniky má pedagogickou, nikoliv však odbornou způsobilost pro výuku tohoto předmětu. Učivo má rozpracované do tematických plánů, které respektují učební osnovy s přihlédnutím k podmínkám školy. Vzhledem k rozdílným celkovým dotacím tohoto předmětu ve víceletém a čtyřletém gymnáziu po dobu studia (víceleté - 3 hodiny, čtyřleté - 2 hodiny) je diskutabilní, zda věnovat při výuce ve třídách s menší hodinovou dotací tolik času např. operačnímu systému MS DOS a manažeru FAR na úkor informací o databázích. _

Ve škole je jedna odborná učebna výpočetní techniky, ve které je 12 počítačů typu Pentium (operační systém Windows 95) propojených v síti. Možnost práce žáků na internetu je omezena jenom na skupinovou práci, neboť přístup na internet je pouze na učitelském počítači (je umístěn také v odborné učebně). V učebně je kromě tiskárny i scanner, z využívaného software je to hlavně MS Office. Řád odborné učebny je umístěn na viditelném místě, je podepsán správcem učebny. Z časopisů odebíraných ve škole má učitel k dispozici PC World, který však není během výuky umístěn na místě přístupném žákům. Učebnice žáci nemají, odborná literatura z oblasti výpočetní techniky ve školní knihovně chybí.

Hodiny začínaly vždy informací o jejich cíli a náplni. Jednalo se o dvouhodinové bloky, z nichž první hodina byla vždy věnována teorii (nastavení parametrů pomocí ovládacích panelů ve Windows 95) s praktickou aplikací poznatků dle pokynů vyučujícího, druhá měla pak ryze činnostní charakter (práce v grafickém editoru, zápis vlastního textu). Vyučující novou látku vysvětloval srozumitelně, tempo i množství informací byly přiměřené věku i znalostem žáků. Ve třídě čtyřletého gymnázia byly v rámci výkladu nového učiva kladeny problémové otázky a žákům určen větší časový prostor pro samostatné objevování

a potvrzování teoretických poznatků při práci s počítačem na rozdíl od skupiny mladších žáků. Učivo bylo žákům předkládáno odborně správně, přes absenci odborné způsobilosti pro výuku tohoto předmětu byla u vyučujícího zjevná odborná fundovanost v této oblasti. Při tvořivé práci žáků byly respektovány individuální tempo, jejich vlastní nápady, návrhy a zpracování. Učitel v rámci individuálního přístupu prováděl korekce pouze z hlediska technického zpracování úkolů. Ve třídách byly patrné výrazné teoretické i praktické znalostní rozdíly mezi jednotlivými žáky. Tento fakt pak způsobuje, že rychlejší žáci jsou dříve hotovi se zadanými úkoly a místo dalšího aktivního zapojení do výuky pak hrají počítačové hry, což nekoresponduje s výukovými cíli gymnázií v této oblasti. Toto tvrzení vyplynulo z pohovoru se žáky, analýzou vyplněných dotazníků určených pro rodiče a pohovorem s vyučujícím.

Po probrání nového učiva bylo v průběhu výuky provedeno shrnutí základních poznatků.

Motivačními prvky při výuce byly pochvala, zajímavě zadaný úkol z hlediska tvůrčí volnosti a problémové otázky, které nutily žáky k zamyšlení a iniciovaly k vlastnímu objevování. Inspekce konstatuje absenci vnitřní diferenciaci skupin se zadáváním obtížnějších úkolů korespondujících s většími schopnostmi a znalostmi některých žáků, což by mohlo mít nejen motivační charakter, ale i znalostní posun těchto žáků. Výzdoba učebny není z hlediska motivace příliš promyšlená (několik plakátů a grafických ukázek práce na počítači). V prvním ročníku víceletého gymnázia mají žáci kroužek výpočetní techniky, což je jistě motivací pro získání zájmu o tento předmět.

Atmosféra v hodinách byla komunikativní a přátelská. Byl vytvořen prostor pro samostatnou práci žáků i praktickou aplikaci teoretických znalostí ihned po jejich získání. Žáci projevovali k vyučujícímu důvěru a sami byli několikrát iniciátory dotazů. Žáci si vzájemně pomáhali a spolupracovali.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako dobré, materiální, psychohygienické a personální podmínky výuky jsou dobré. Organizace, metody a formy práce i motivace a hodnocení žáků jsou posouzeny inspekcí jako dobré, interakce a komunikace při hodinách mají velmi dobrou úroveň.

Celkově je úroveň výuky informatiky a výpočetní techniky je hodnocena jako dobrá.

Přírodovědné předměty

V rámci přírodovědných předmětů byl sledován průběh vzdělávání ve výuce **chemie**, **fyziky** a **biologie**. Sledované vyučovací jednotky byly vybrány tak, aby bylo možné posoudit výuku vedenou jednotlivými vyučujícími a na základě toho stanovit celkovou kvalitu výuky.

Výuka přírodovědných předmětů vychází ze schváleného a školou rozpracovaného učebního plánu. U všech přírodovědných předmětů byla zvýšena prostřednictvím disponibilních hodin jejich časová dotace. To umožnilo posílit praktickou složku výuky. Pravidelná praktická cvičení byla zařazena do tří ročníků osmiletého studia a do jednoho ročníku u čtyřletého studia. V ostatních ročnících jsou praktická cvičení průběžně zařazována tak, jak předpokládají učební osnovy. Pro rozšíření a prohloubení učiva přírodovědných předmětů jsou zavedeny v rámci volitelných předmětů odpovídající semináře.

Obsah učiva ve schválených tematických plánech vyučujících koresponduje s obsahem učiva stanoveným učebními osnovami. Při řazení učiva v tematických plánech je většinou dodržena návaznost a ucelenost tematických celků.

V přípravě učitelů na jednotlivé vyučovací hodiny byla při stanovování vzdělávacích cílů věnována menší pozornost cílům rozvíjecím. Tato skutečnost se projevila ve většině sledovaných hodin výuky nedostatečným vytvářením požadovaných dovedností a kompetencí

žáků (zejména v osvojení dovedností samostatné práce a způsobů aktivního učení).

Výuka přírodovědných předmětů probíhá v odborných učebnách. Učebny jsou účelně zařízeny a umožňují, posuzováno z tohoto hlediska, vykonávat na dobré úrovni i plánovaná praktická cvičení. Odborné učebny jsou vybaveny zpětným projektorem, k dispozici je i video. Množství učebních pomůcek pro výuku je dostačující. Některé z učebních pomůcek obsažených ve sbírkách jsou však pro výuku jen málo využitelné v důsledku jejich zastaralosti nebo snížené funkčnosti, neboť modernizace fondu učebních pomůcek se v posledních letech výrazně snížila. Vybavenost přírodovědných kabinetů a školní knihovny vhodnou rozšiřující a odbornou literaturou je nízká. Zabezpečení výuky učebnicemi je provedeno na dobré úrovni. Většinou jsou používány nové učebnice jedné vydavatelské řady, čímž je zajištěna jejich návaznost. Pouze u učebnic fyziky na nižším stupni gymnázia není plně zajištěna jejich vzájemná návaznost ani jejich bezprostřední návaznost na vzdělávací program (fyzika pro 6. - 8. ročník ZŠ - SPN 1989, fyzika pro 9. ročník - Prometheus 1997). Dle informace zástupkyně ředitele školy se tento problém vyřeší postupným dokoupením učebnic pro nižší třídy gymnázia s návazností na stávající učebnice pro 9. třídu, což je zahrnuto v plánu školy.

Výuka sledovaných přírodovědných předmětů je vedena plně kvalifikovanými učiteli. V kvalitě výuky se výrazně odrážela na jedné straně dlouholetá pedagogická zkušenost a zaběhnutý styl práce některých učitelů, na straně druhé nižší míra zkušenosti spojená s hledáním odpovídajících forem práce u učitelů s kratší dobou praxe.

Ve většině sledovaných hodin přírodovědných předmětů převažoval tradiční styl vyučování, kde těžiště práce spočívalo na vyučujícím a důraz byl kladen na míru osvojení předkládaných (většinou hotových) informací a poznatků žáky. Frontální, informativně receptivní a reproduktivní metoda výuky s velkou transmisí poznatků od učitele k žákovi byla pozorována především v některých hodinách výuky fyziky. Efektivnější formy práce, které podporovaly aktivní zapojení žáků do procesu učení, byly více uplatňovány při výuce biologie.

Ke společným pozitivním znakům výuky patřila snaha o systematickosti, snaha o vyvozování a zdůvodňování nového učiva v návaznosti na vědomosti i praktické zkušenosti žáků, respektování didaktických zásad a snaha o účelné využití vyučovacího času. K rezervám většiny zhlédnutých vyučovacích hodin patřilo nejednoznačné stanovení rozvíjecích cílů, nižší efektivita volených metod a forem práce vzhledem k možnostem žáků a stanoveným vzdělávacím cílům, nedostatečné uplatňování diferenciací a individualizace ve výuce, malé vytváření prostoru pro samostatné a aktivní učení, nedostatečný prostor pro závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků. Kladně je hodnocena výrazná snaha vyučujících o zapojování nadaných žáků do vyhlášených přírodovědných soutěží, olympiád a projektů.

Pro motivaci a udržení pozornosti žáků v průběhu výuky bylo často využíváno kladení problémových otázek a návaznosti na praktické poznatky žáků. Vstupní motivace byla jen zřídka prováděna, aktualizace učiva byla ve větší míře využita pouze v hodinách biologie. Nižší míra spolupráce a aktivity žáků, která byla pozorována v některých hodinách fyziky, byla většinou vyvolána neadekvátními metodami práce a upřednostňováním monologické metody výuky. Přestože vyučující kladli důraz na účelnost a smysluplnost výuky, byl pozorován větší útlum aktivity žáků ve vyšších ročnících, kde již chyběla přirozená zvědavost žáků. Výrazně pozitivní vztah k výuce byl pozorován u žáků nižšího stupně gymnázia, a to především v hodinách biologie.

Hodnocení vědomostí a dovedností žáků bylo vyučujícími prováděno nezaujatě a odpovídalo prokazovaným znalostem žáků. Otázky při prověřování znalostí byly v ústním i písemném zkoušení zaměřeny jak na míru a kvalitu vědomostí, tak i na aplikaci učiva. Náročnost zadaných otázek a úkolů byla přiměřená k učebním požadavkům. Prokazované znalosti žáků byly většinou na dobré úrovni. Určité rezervy byly pozorovány v oblasti praktického aplikování

vědomostí a v osvojení základních dovedností potřebných pro samostatnou pracovní činnost. Úvodní individuální zkoušení žáků bylo většinou vedeno příliš zdlouhavě, ostatní žáci nebyli vhodně zaměstnáni. Oceňování snahy a pokroku žáků při formativním hodnocení nebylo výrazné. V závěru většiny zhlédnutých hodin nebyl vymezen dostatečný časový prostor pro shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků. Vyučující tak neměl zpětnou vazbu o tom, zda žáci pochopili podstatu probírané látky.

Ve vzájemné komunikaci byly respektovány zásady slušného chování a dohodnutá pravidla komunikace. Vyučující dbali na kultivovanost, jasnost a výstižnost vyjadřování. Podpora rozvoje komunikativních dovedností a vyjadřování vlastních názorů žáků nebyla však výrazná.

Psychohygienické podmínky výuky ve vztahu k prostředí i vzhledem k respektování základních psychohygienických zásad v průběhu procesu výuky byly dobré.

Plánování výuky přírodovědných předmětů probíhá v návaznosti na platné učební dokumenty. Žákům je umožněno získat hlubší znalosti v rámci zavedených volitelných přírodovědných seminářů. Určité rezervy byly zjištěny v plánování a bezprostřední přípravě vyučovacích hodin (promyšlenosti cílů, volby typu hodiny, metod a forem práce, časového rozvržení). Celkově je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako dobrá.

Vhodnost uspořádání a vybavení odborných učeben včetně materiálně technického zabezpečení výuky jsou na dobré úrovni, psychohygienické podmínky jsou dobré. Personální podmínky jsou vynikající.

Organizace a použité formy a metody práce jsou vzhledem k vyváženosti pozorovaných pozitiv a negativ v této oblasti výuky hodnoceny jako dobré (tato oblast je výrazně ovlivňována i současnou úrovní materiálně technického zázemí pro výuku těchto předmětů).

Předimenzovanost učiva a ustrnulejší formy práce (bez odpovídajícího přenesení těžké práce i odpovědnosti za její výsledky na samotné žáky) sebou přináší i nižší míru motivace a snahy žáků (větší pasivita žáků byla zřetelná zejména ve vyšších ročnících). Celkově je motivování a hodnocení znalostí žáků prováděno na dobré úrovni.

Oblast vzájemné interakce a komunikace je hodnocena jako dobrá.

Kvalita vzdělávání v přírodovědných předmětech je celkově hodnocena jako dobrá.

Předměty estetické výchovy

Hodnocení kvality výuky estetických předmětů vychází z kontrolní činnosti inspekce na hodinách **výtvarné výchovy a hudební výchovy**. Výchovně vzdělávací proces byl sledován u tří pedagogů, kteří zabezpečují výuku sledovaných předmětů. Všichni mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku těchto předmětů (jeden z nich pouze pro nižší stupeň gymnázia, kde však má větší část svého pedagogického úvazku). Výuka ve všech třídách víceletého i čtyřletého gymnázia respektuje schválené učební plány. Zápisy počtu týdenních vyučovacích hodin v třídních knihách jsou v souladu s učebním plánem. Výuka jednotlivých vyučovacích celků probíhala podle přehledně zpracovaných tematických plánů, které respektují obsahovou náplň učebních osnov a konkretizují jejich časové plnění.

Výtvarná výchova

Při výuce výtvarné výchovy je využíváno odborné způsobilosti, umělecké profilace a pedagogických zkušeností obou vyučujících. Tematické plány, zápisy v třídních knihách a předložené výtvarné práce dokumentují kvalitní přípravu i realizaci výuky jednotlivých specializovaných předmětů - kresby, malby, modelování, grafiky, dekorativních činností

a dějin výtvarného umění. Mezipředmětová propojenost výuky s obecnými dějinami a literaturou rozšiřuje základní vzdělávací penzum výtvarné výchovy a účelně doplňuje obsahovou náplň učebních osnov. Výuka je ve všech ročnících směřována na praktické činnosti, které vedou k rozvoji základních dovedností, manuálních schopností a celkovému rozvoji citového vnímání umění. Kolektivní forma výuky umožňuje používat metodické postupy problémového i projektového vyučování ve skupinách žáků, kteří mají obdobné manuální schopnosti i temperament.

Motivování žáků na začátku každého vyučovacího celku respektovalo jejich psychickou vyspělost a ve svém konečném výstupu vedlo k chápání řešeného problému. Pomocí názorných pomůcek, ukázek a především vytvořením odpovídající pracovní atmosféry bylo zadané téma srozumitelně vysvětleno a po diskusi byl zvolen způsob pracovního postupu.

Při výuce všech inspektovaných dílčích předmětů (modelování, kresba, grafika) byly pracovní postupy voleny tak, aby odpovídaly dovednostem žáků. Individuálním přístupem vyučující citlivě usměrňovali práci a vedli žáky k optimálnímu náhledu na odlišnost struktur a uplatnění prostorové kompozice. Modelování loutek dávalo žákům možnost kreativního i reálného pohledu na řešený úkol. Výuka grafiky i kresby byly realizovány individuální formou, kdy vyučující pracovali ve finální části úkolu s každým žákem samostatně. Formy výuky, motivace a vlastní stavba hodin vytvářely velmi příznivou pracovní atmosféru. Žáci pracovali uvolněně a ohleduplně. Silným motivačním prvkem byla i forma kolektivního hodnocení jednotlivých prací. Názory žáků svědčily o velmi dobrých teoretických i praktických znalostech. Výtvarných prací je využíváno k výzdobě celé školy. Hodnocení žáků je prováděno průběžně a odpovídá platnému klasifikačnímu řádu.

Materiálně technické zabezpečení výuky je dobré. Výuka probíhá ve dvou specializovaných učebnách, kde jsou k dispozici standardní pracovní pomůcky. Vzhledem k velmi dobré úrovni vyučování by bylo vhodné zakoupit některé učební pomůcky (vlastní grafický lis, malířské stojany apod.). Nevýhodou učeben výtvarné výchovy je jejich umístění v jiné budově. Žáci musí do výuky přecházet přes silně frekventovanou silnici. Vedení školy se snaží zabezpečit pro výuku estetických předmětů nové prostory v budově, která je na pozemku školy, ale v současné době je ve vlastnictví jiného uživatele. V plánu školy je zahrnuto i vybudování samostatných a funkčně vybavených výtvarných ateliérů. Vzhledem ke kvalitě výuky a velmi dobrým výsledkům inspekce podporuje realizaci záměru vedení školy.

Hudební výchova

Příprava a realizace vyučování hudební výchovy probíhá ve všech ročnících v souladu s požadavky učebních plánů a učebních osnov. Tematické plány vyučující pro jednotlivé třídy mají systematickou návaznost ve všech dílčích předmětech - intonace, rytmus, sluchová analýza, zpěv, pohybová výchova a dějiny hudby. Výuku zabezpečuje jedna vyučující s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vyučování je organizováno formou skupinové výuky dělených tříd. Dvouhodinové bloky jsou vyváženě členěny na teoretickou a praktickou část vzdělávací náplně předmětu. Obsahová náplň tematických plánů, které jsou rozpracovány na jednotlivé vyučovací lekce, směřuje výuku k rozvoji celkové hudební gramotnosti a vnímavosti. Výuka hudební výchovy je realizována standardním způsobem. Teoretická část zahrnuje všeobecnou hudební nauku, rozbor skladeb a dějiny hudby. Praktické činnosti jsou zaměřeny na intonaci, zpěv a sluchovou analýzu, pohybovou výchovu apod. Při výuce dějin hudby byla ve všech hodinách účelně využívána audiovizuální technika. Výklad dějin hudby byl na velmi dobré úrovni a svědčí o svědomitém přístupu a velmi dobrých znalostech vyučující. Výklad nové látky byl koncipován tak, aby byl poutavý a srozumitelný. Reprodukované hudební ukázky byly voleny s ohledem na dříve získané vědomosti a vnímavost žáků. Při poslechu byly zohledňovány citové prožitky žáků. Výuka

dějiny hudby je vyučující pojímána jako syntetický předmět kulturních a obecných dějin.

Praktické činnosti byly v průběhu inspekce směřovány ke skupinovému zpěvu a rozvoji melodicko-rytmického cítění. Vyučující vynikajícím způsobem zapojila žáky do hry na akordické, melodické a melodicko-rytmické hudební nástroje. Se žáky velmi dobře hrála na kytaru a housle. Při skupinovém zpěvu důsledně, ale s ohledem na věk žáků, dbala na kvalitu intonace a hygienu hlasového projevu. Zpívané písně byly transponovány do reálné hlasové polohy žáků.

Motivování každého vyučovacího celku respektovalo psychickou vyspělost a především náladu žáků. Motivování nebylo zaměřeno pouze k připravenému cíli hodiny. Žáci měli možnost diskutovat o kulturních zážitcích apod. Zájem žáků o hudební život je příznivě ovlivněn aktivní činností školního smíšeného pěveckého sboru, který velmi často vystupuje na různých kulturních akcích školy a města.

Výuka hudební výchovy probíhá v odborné učebně, která svým základním vybavením umožňuje realizovat výuku předmětu v plném rozsahu. Učební pomůcky (nástroj s konstantním laděním, audiovizuální technika, archiv CD nosičů a další potřebné hudební nástroje) jsou pečlivě udržovány a funkčně využívány.

Vyučování předmětů estetické výchovy bylo ve všech navštívených třídách organizováno jasnými a zřetelnými pokyny vyučujících. Vzdělávací cíl byl jasně stanoven a jeho splnění bylo reálné. Odborná terminologie byla používána s ohledem na znalosti žáků. Názornost výuky a individuální přístup velmi příznivě ovlivňovaly zájem a zájem o probírané téma. Zvolené metody a především silná motivace učí žáky náročnosti, vzájemné toleranci a odpovědnosti za kvalitu výstupu. Nároky pedagogů na obsahovou náplň výuky zaručují odpovídající rozsah vědomostí všem žákům, kteří projeví zájem o vykonání maturitní zkoušky z předmětů estetické výchovy.

Plánování a příprava výuky předmětů estetické výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky jsou vynikající. Materiální podmínky a prostorové podmínky jsou hodnoceny jako dobré. Psychohygienu, rozvržení výukových lekcí, organizace, formy, metody jsou vynikající. Totéž platí o posouzení úrovně hodnocení a motivace žáků a interakce a komunikace během sledovaných hodin, která je vynikající.

Organizace a celková kvalita vzdělávacích i mimoškolních činností v rámci předmětů estetické výchovy jsou vynikající.

Český jazyk a literatura

Hospitace se uskutečnily u všech vyučujících, kteří tento předmět ve škole vyučují. Učivo je koncipováno do jednotlivých tematických plánů, které obsahově korespondují s učebními osnovami, spojení všech tří složek předmětu je v nich respektována. Na základě zápisů v třídních knihách lze konstatovat, že složka literární, jazyková a slohová jsou proporcionálně zastoupeny a střídány. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Výukové cíle hospitovaných hodin byly vhodně stanoveny s ohledem na úroveň třídy, časové rozložení jednotlivých fází vyučovacích jednotek poskytovalo dostatek prostoru pro fixaci učiva, samostatnou i skupinovou práci.

Všichni vyučující mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu. Při ní využívají učebnice a příručky z učitelství knihovny i z vlastních zdrojů, audiokazety, videokazety, řadu textů i cvičení pro žáky kopírují. Didaktická technika byla použita ve dvou hodinách. V gymnáziu se čtyřletým studijním cyklem si žáci učebnice zajišťují sami. Žákovská knihovna se průběžně dle finančních možností doplňuje. Výuka probíhá

v kmenových třídách, psychohygienické zásady jsou dodržovány.

Kladem sledovaných hodin byla snaha vyučujících o maximální komunikaci se žáky a dobrá strukturace hodin. Převážná většina hodin měla klasickou stavbu a byly používány tradiční metody výuky. Jazykové hodiny byly zaměřeny na opakování a systemizaci pravopisných poznatků se zřetelem k jejich zdokonalení a upevnění. Gramatické učivo bylo probíráno s odpovídající detailností, počet pravopisných cvičení a diktátů je přiměřený. Těžištěm literární výuky byly četba a interpretace konkrétních uměleckých textů, doplněné nezbytnými poznatky z literární historie a teorie literatury. Vysvětlování nového literárního učiva probíhalo za stálé interakce se třídou, kterou vyučující aktivizovali kladením problémových dotazů. Vysoká efektivita některých hodin byla umocněna hudebními ukázkami, různými doplňkovými materiály, křížovkami.

Vyučující v hodinách vedou žáky ke správnému a srozumitelnému vyjadřování, zařazovány jsou referáty i krátká mluvní cvičení, většinou žáků však samostatné kultivované vyjadřování činí potíže. Výuka byla z hlediska odborné správnosti i aplikace učiva na velmi dobré úrovni. Povzbuzení, pochvala a kladení problémových otázek byly častými motivačními prvky sledovanými při výuce. Pozitivní posilování využívali vyučující při hodnocení referátů žáků, analýza chyb následovala po ukončení ústního projevu.

Vyučující měli kultivovaný srozumitelný projev, účelná zpětná vazba byla součástí většiny vyučovacích jednotek. Atmosféra všech hodin byla vstřícná a pracovní.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky vzhledem ke stoprocentní odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících pro výuku tohoto předmětu jako vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou na dobré úrovni, organizace, formy a metody výuky včetně motivace jsou hodnoceny velmi dobře. Hodnocení a komunikace žáků v hodinách mají rovněž velmi dobrou úroveň.

Celková úroveň výuky českého jazyka a literatury je velmi dobrá.

Společenskovědní předměty

V rámci společenskovědních předmětů byl sledován průběh vzdělávání v hodinách **dějepisů, občanské výchovy a základů společenských věd**. Sledované hodiny byly voleny tak, aby bylo možné posoudit průběh výuky vedené jednotlivými vyučujícími těchto předmětů.

Výuka dějepisu odpovídá hodinové dotaci uvedené v učebním plánu a probíhá v souladu s osnovami, tematické plány integrují časově i tematicky obsah předmětu. Předložené tematické plány občanské výchovy byly pro některé ročníky vypracovány nekonkrétně a bez časového rozvržení, z jejich zpracování nebyla zřejmá kontinuita učiva mezi jednotlivými ročníky. Na základě zápisů o probraném učivu v třídních knihách, kontrolou zápisů v sešitech žáků a rozhovorem s vyučujícími o tematických plánech a jejich přípravě na výuku lze konstatovat, že jsou jednotlivé tematické okruhy učiva probírány v souladu s osnovami.

Výuka všech tří předmětů je zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími.

Starší materiálně technické zázemí pro výuku předmětů se postupně doplňuje novými materiály dle finančních možností. Učitelé dějepisu používají nástěnné mapy, odborné publikace, dále mají k dispozici nástěnné transparenty, časové přímký, trojrozměrné předměty (kopie, ale i originály pravěkých nástrojů), odborné časopisy (Historický obraz, Dějiny a současnost), tematické fólie pro zpětný projektor, diaprojektor, videokazety, počítačový program (ve formě testu znalostí z českých dějin). Učitelé občanské výchovy a základů společenských věd zajišťují řadu materiálů svépomocí, využívají školních publikací, starších

učebních pomůcek, novin, časopisů a dalších materiálů, které rozmnožují kopírováním i pro žáky. Z didaktické techniky dávají všichni vyučující přednost videu, ostatní techniku téměř nepoužívají.

Klasicky postavené výkladové hodiny dějepisu byly logicky strukturované, metody a formy práce byly přizpůsobeny jak typu hodiny a jejím cílům, tak i věku žáků a jejich schopnostem. Při výkladu byla většinou využívána dialogická metoda, která dávala žákům prostor k pochopení historických vztahů a souvislostí i k vyjádření vlastního názoru. Žáci v hodinách prokázali schopnost posuzovat historická období z různých hledisek a vyvodit z nich důsledky pro další vývoj. V nižším ročníku zapojil učitel žáky velmi intenzivně do výuky pomocí metod aktivního učení (simulační hry a hraní rolí). Hodina měla činnostní charakter, byla pestrá a pro žáky poutavá. U výkladových hodin občanské výchovy a základů společenských věd byla většinou dodržována klasická stavba. V začátku hodin bylo učivo dáno do souvislostí s minulými poznatky a byly kladeny problémové otázky, jejichž řešení vycházelo ze společných úvah vyučujícího a žáků. Ve vyšších ročnících kladl učitel důraz na schopnost žáků reagovat na aktuální dění a vyzýval je k samostatnému uvažování. V krátkých spontánních diskusích měli žáci možnost prezentovat své myšlenky, názory. Učební aktivity byly v jedné z hodin doplněny praktickými ukázkami zásad poskytování první pomoci. Cílem vyučovacích hodin v nižších ročnících bylo usnadnit žákům orientaci ve vybraných okruzích otázek, učitelka volila zábavnější formu, různorodé učební činnosti, kterými udržovala aktivní zájem žáků.

Aktualizace učiva, přirozené navozování mezipředmětových vztahů, vstupní motivace a častá stimulace k výkonu jednotlivých žáků patřily k výrazným motivačním faktorům užitých ve většině sledovaných hodin. Pozorována byla samostatnost žáků při práci, jejich aktivní pozitivní přístup k výuce. Slabinou je v hodinách občanské výchovy a základů společenských věd absence ústního zkoušení, preferování pouze písemné formy prověřování vědomostí žáků a nedostatečně podložená klasifikace žáků za první pololetí.

Komunikace a vzájemná spolupráce vyučujících a žáků, spojená s přirozenou autoritou učitelů, byla vedena v přátelské pracovní atmosféře. Ve vzájemné komunikaci byli žáci vedeni ke kultivovanému způsobu vyjadřování. Verbální i neverbální projev učitelů měl velmi dobrou úroveň.

Na základě uvedených skutečností hodnotí inspekce při výuce dějepisu velmi dobře oblast plánování a přípravy výuky, dobře materiální podmínky a jako vynikající podmínky personální. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, komunikace a interakce jsou hodnoceny velmi dobře.

Ve výuce předmětů občanská výchova a základy společenských věd jsou oblast plánování a materiální podmínky hodnoceny dobře, personální podmínky jako vynikající. Psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny velmi dobře, oblast motivace a hodnocení jako dobrá, komunikace a interakce jako velmi dobrá.

Celkově je hodnocena úroveň výuky společenských předmětů jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Posouzení kvality výchovně vzdělávacího procesu při výuce cizích jazyků vychází z přímé hospitační činnosti, pohovoru s vyučujícími, z posouzení materiálních podmínek, psychohygienických a personálních podmínek. Hospitována byla výuka **anglického jazyka, německého jazyka, ruského jazyka, latinského jazyka**. Výuka se řídí novými učebními

plány a osnovami pro gymnázia, založených na respektování Standardu základního vzdělávání a současné existenci platných vzdělávacích programů pro základní školu u víceletých gymnázií. Z volitelných předmětů jsou zařazeny do nabídky školy konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce a ruský jazyk, z nepovinných předmětů jsou to latinský jazyk a kroužek německého jazyka.

Učební osnovy jsou vyučujícími převedeny do tematických plánů, které rozpracovávají rozvržení probíraného učiva v souvislosti s časovými údaji. Ojedinele bylo zaznamenáno zpoždění probíraného učiva za daným plánem, nebo nerespektování daného plánu. Výuka probíhá v souladu s učebními plány předmětů a plnění učebních osnov se realizuje prostřednictvím plnění výukových cílů předmětů. Většina vyučujících byla v době inspekce pečlivě připravena na výuku, byly stanoveny cíle výuky, chybělo však závěrečné shrnutí učiva v rámci stanoveného cíle. Promyšlené členění výuky, přiměřené tempo a relaxace zajišťovaly dobré psychohygienické zásady při výuce. V jednom případě byla příprava výuky ovlivněna spojením dvou skupin třídy z důvodu absence jedné vyučující.

Výuka cizích jazyků v navštívených hodinách byla zajištěna plně kvalifikovanou vyučující anglického, německého a ruského jazyka, jednou vyučující jazyka německého splňující odbornou způsobilost pouze pro nižší stupeň gymnázií, jednou vyučující anglického jazyka bez odborné způsobilosti pro výuku tohoto jazyka. Výuka latinského jazyka byla zajištěna učitelem pouze s pedagogickou, nikoliv však s odbornou způsobilostí pro výuku tohoto jazyka.

Škola má pro výuku cizích jazyků k dispozici dvě jazykové učebny, ale využívá také učebny kmenové. Ve všech učebnách byl pro žáky dostatek pracovního místa, učebny byly dostatečně prostorné, subjektivně posouzeno světlé a teplé. Jazykové učebny byly vybaveny didaktickou technikou, byly vyzdobeny nástěnkami, nástěnnými mapami a gramatickými přehledy. Pracovní prostředí žáků bylo po stránce estetické příznivé.

Výuka anglického jazyka se opírá o učebnice Blueprint 1. a 2. díl. Odborné příručky zajišťuje především pro školu vyučující anglického jazyka, která je regionálním metodikem výuky angličtiny. Příručky, slovníky, kazety jsou většinou darem Britské rady. Příručky slouží pro rozšíření učiva. Žáci mají k dispozici v příruční knihovně na 500 svazků anglických knih. K metodickému rozvoji vyučujících slouží celá řada odborných časopisů, žáci odebírají časopisy, se kterými pracují při výuce. K dispozici mají žáci i výukový jazykový počítačový program.

Výuka německého jazyka je zajištěna pěti druhy učebnic. Předmětová komise jazyka německého vybere a navrhne ucelenou řadu učebnic zajišťující provázanost mezi stupněm nižšího i vyššího gymnázia a současně zajišťující nácvik jazykových znalostí a řečových dovedností. Dostatečné množství odborných příruček slouží jako výchozí materiál pro kopírování. Vyučující mají k dispozici řadu odborných časopisů, žáci rovněž odebírají časopisy. Výukové jazykové programy na počítače dosud nebyly zakoupeny.

Výuka jazyka ruského je zajištěna novými učebnicemi. Jako pomocné materiály bývají využívány odborné příručky, fotografie, reprodukce, slovníky, encyklopedie. Učebnice jsou doplněny audiokazetami.

Výuka jazyka latinského je zajištěna základní učebnicí, slovníky a videokazetami.

Veškerá výuka kromě latiny byla organizovaná v příslušných jazycích. Podle vyučovacího cíle, organizačních schopností vyučujícího a schopností žáků byly uplatňovány převážně metody gramaticko-překladová, audiovizuální metoda (anglický, německý, latinský jazyk), která zajišťovala autentické prostředí a stimulovala žáky ke kvalitativně vyššímu výkonu, a metoda komunikativní, která byla uplatňována při realizaci krátkých interaktivních dialogů, či při rozhovorech obsahově směřujících do oblasti frazeologie běžného společenského styku.

V nižších třídách tento nácvik často probíhal formou hry, která působila na žáky pozitivně svým relaxačním i motivačním aspektem. Souvislejší samostatný projev žáků byl zaznamenán ve vyšším ročníku jazyka německého v souvislosti s procvičováním konkrétního maturitního tématu. Nácvik učiva probíhal písemnou i ústní formou. Nebylo opomenuto ani procvičování všech čtyř základních jazykových dovedností v souvislosti s respektováním didaktických zásad. V nižších třídách dle metodiky předmětu byl procvičován často poslech, který byl prověřen zpětnovazebně ústně, či písemně. Vyučující věnovali pozornost správnému nácviku fonetiky, opravovali chyby žáků a individuálním přístupem prováděli se žáky důslednou nápravu špatně vyslovovaných fonémů, slovních

a větných přízvuků. Žáci měli při výuce k dispozici nakopírovaný materiál, který vhodně doplňoval výuku, zajišťoval různost zdrojů potřebných informací. Při nácviku gramatických struktur žáci dostávali dostatečný prostor pro samostatnou práci a dostatek času pro procvičování učiva. Zapojena byla rovněž didaktická technika, jako video, radiomagnetofon, v některých případech chyběl zpětný projektor, který by zefektivnil určité pasáže výuky.

Při inspekční činnosti byli žáci zkoušeni jen ojediněle, slovní zásoba byla zkoušena méně efektivním způsobem. Někteří žáci byli hodnoceni bez slovního projevu vyučujícího, neměli příležitost projevit sebereflexi, sebehodnocení, ze strany některých vyučujících nebyla vždy oceňována snaha a pokrok. Při namátkové kontrole byl zjištěn malý počet známek v některých předmětech, kde nejsou žáci průběžně zkoušeni, testováni.

Při výuce se vyučující snažili rozvíjet komunikativní dovednosti žáků, respektovali osobnost žáka a prostřednictvím moderních forem a metod práce rozvíjeli v žácích smysl pro vzájemnou kooperaci a toleranci.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky přes určité rezervy v kvalifikovanosti učitelů jsou hodnoceny jako velmi dobré. Materiální podmínky jsou dobré, psychohygienické podmínky stejně jako organizace, formy a metody práce jsou hodnoceny jako velmi dobré. Oblast hodnocení a motivace žáků je dobrá, interakce a komunikace na základě zjištění je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je výuka cizích jazyků hodnocena velmi dobře.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě zjištěných a popsanych skutečností lze konstatovat, že kvalita vzdělávání ve škole má vynikající úroveň v předmětech estetické výchovy, velmi dobrou úroveň v předmětech humanitního zaměření (český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovědní předměty), zeměpisu a tělesné výchově, dobrou úroveň má v přírodovědných předmětech včetně matematiky a v informatice a výpočetní technice.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy není v písemné podobě zpracována. Strategické cíle školy, které byly jasně pojmenovány ředitelem školy, vycházejí ze specifických podmínek a poslání tohoto typu školy. Deklarované cíle pružně reagují na měnící se podmínky ekonomické i na změny v demografickém vývoji a vývoji na trhu práce. Ohledně realizace těchto cílů jsou vedena

jednání s odpovídajícími kompetentními orgány. Písemně stanovené střednědobé úkoly (s výhledem do roku 2004) vycházejí z uvedených strategických cílů a blíže specifikují jak vytčených cílů dosáhnout.

Plán činnosti školy v tomto roce vychází z vypracované soustavy úkolů pro školní rok 1999/2000 a ročního harmonogramu, který uvádí přehled hlavních akcí školního roku. Přílohou tohoto plánu činnosti jsou dílčí plány práce metodických komisí, plán práce výchovného poradce, plán akcí pro jednotlivé ročníky žáků ve školním roce 1999/2000. Plán činnosti však nevychází z analýzy činnosti za minulý školní rok a blíže nekonkretizuje zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu v tomto školním roce. Část uvedených úkolů je obecně stanovena (bez uvedení způsobu realizace, termínu, odpovědné osoby), řada úkolů má i doporučující charakter nebo charakter otázek k diskusi. Dílčí plány práce (předmětových komisí, výchovného poradce, protidrogové prevence apod.) podávají přehled o rozložení náplně činnosti, avšak většinou nestanovují východiska a cíle.

Pro krátkodobé plánování je využíváno pravidelných měsíčních porad vedoucích pracovníků školy. Zápisy z těchto porad nejsou pořizovány. Na význam těchto porad pro oblast plánování lze nepřímo usuzovat na základě zápisů z pracovních porad zaměstnanců, které jsou prakticky v návaznosti na tyto porady konány. Zveřejňované zápisy z pracovních porad obsahují plánované akce a úkoly pro další měsíc. Zápisy tak nahrazují chybějící krátkodobé plány. Tento způsob měsíčního plánování však neumožňuje dostatečně pružně a účinně provádět operativní plánování. Proto jako doplňující nástroj operativního plánování, řízení a kontroly je využíván zástupkyně ředitele sešit, který je zaveden ve sborovně pro zápis aktuálních informací v každém pracovním dni školního roku. Pro zajištění průběhu významnějších akcí školy jsou zpracovávány samostatné plány.

Výuka je ve škole realizována ve studijních oborech, které jsou zavedeny v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Učební plán gymnázia pro školní rok 1999/2000 vychází z platného učebního plánu a je rozpracován do jednotlivých ročníků v souladu s metodickými pokyny. Disponibilní hodiny byly využity k posílení časové dotace především přírodovědných předmětů a jazyků. Skladba volitelných předmětů vychází z možností školy i ze zájmů žáků a umožňuje žákům dostatečnou diferenciaci vzhledem k dalšímu studiu. U zdravotně postižených žáků je výuka přizpůsobena jejich specifickým potřebám (individuální plány práce jsou zpracovány).

Plánování v oblasti ekonomické se řídí pravidly rozpočtového provizoria. Plnění závazných ukazatelů je průběžně sledováno. Ekonomické plány jsou operativně přizpůsobovány dílčím úpravám rozpočtu.

Zavedený systém plánování je funkční. Přesto úroveň propracovanosti a ucelenosti systému plánování jeví dílčí rezervy (střednědobé plány nevycházejí z analýzy činnosti, nestanovují priority, řada plánovaných úkolů je obecně stanovena bez bližší konkretizace, způsob krátkodobého operativního plánování postrádá konkrétnější a průkaznější formu výstupu). Učební plán školy je rozpracován v souladu s platnými předpisy.

Plánování je prováděno na dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Ucelený systém vnitřní kontrolní činnosti, který by zahrnoval provádění kontroly na všech úsecích práce školy, není písemně zpracován. Kontrolní činností jsou pověřeni všichni vedoucí pracovníci školy. Vymezení kompetencí v oblasti kontrolní činnosti je zakotveno v jejich náplni práce. Konkrétní kontrolní úkoly jsou uvedeny v rámci úkolů, kterými byli pro školní rok 1999/2000 jednotliví vedoucí pracovníci písemně pověřeni. Rozsah a četnost

kontrol však není blíže určen. Taktéž není stanovena forma výstupu, termín ani způsob provedení vyhodnocení výsledků kontrolní činnosti. Zápisy o výsledcích kontrol nejsou většinou vedeny. Pouze jsou vedeny záznamy o průběžně prováděné hospitační činnosti zástupkyně ředitele.

Pro oblast kontroly průběhu výchovně vzdělávacího procesu byl zástupkyní ředitele vypracován osobní plán kontrolní činnosti pro školní rok 1999/2000. Plán je dostatečně konkrétní, zahrnuje veškerou kontrolní činnost v rámci stanovené kompetence zástupkyně. Plánovaná kontrolní činnost je průběžně vykonávána. Četnost prováděných hospitací je dostatečná, hospitační záznamy obsahují podrobný rozbor sledované výuky se závěry. Seznámení se závěry je stvrzeno podpisem dotyčného učitele.

Hodnocení plnění úkolů a naplňování plánů práce v oblasti výchovně vzdělávací je součástí pravidelných měsíčních pracovních porad a čtvrtletních porad předmětových komisí (doloženo zápisy, které však nejsou opatřeny podpisy účastníků). Hodnocení rozsahu a kvality vykonávané práce učitelů je prováděno měsíčně podle stanovených a zveřejněných zásad. Zásady však neobsahují kritéria pro posouzení kvality sledovaných jevů. Kritéria pro hodnocení rozsahu a kvality práce předmětových komisí, práce výchovného poradce, práce třídních učitelů nebyla předložena. Kontrola vedení základní pedagogické dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy) je pravidelně prováděna třídními učiteli.

Analýza kontrolní činnosti realizovaná zástupkyní ředitele je prováděna každé pololetí. Analýza však postrádá vyvození konkrétních závěrů a doporučení. Taktéž z předložených výsledků kontrolní činnosti za minulý školní rok nelze určit, nakolik a v jaké kvalitě byly naplněny dílčí plány a stanovené úkoly, případně jaká opatření byla přijata k nápravě zjištěných nedostatků.

Hodnocení úrovně znalostí žáků je prováděno čtvrtletně v rámci pedagogických porad (hlubší analýza je prováděna každé pololetí na základě souhrnných statistik vzdělávacích výsledků žáků). Pro porovnání úrovně výsledků učení byly využity testy nadace Scio, výsledky Sondy Maturant, údaje o umístění v žebříčku SET 99 - TOP 100 středních škol Čech. V rámci výuky jsou využívány i soubory schválených testů ze středoškolského učiva (vydalo nakladatelství Prometheus v roce 1994, schváleno MŠMT ČR dne 14. 9. 1994 pod čj. 22367/94/23).

Kontrola využívání finančních prostředků je průběžně prováděna ředitelem školy. Neveřejný plán kontrolní činnosti ředitele školy není zpracován. Na základě sdělení ředitele školy jsou zprávy z kontrolní činnosti prováděné ve škole projednávány jedenkrát měsíčně na poradách vedení školy (zápisy nejsou vedeny).

V průběhu inspekce byly shledány určité nedostatky v kontrolní činnosti spadající do kompetence ředitele školy, které jsou popsány v rámci hodnocení oblasti organizování činnosti školy.

Účinný systém kontrolních mechanismů vzhledem k celé organizační struktuře je postupně vytvářen. Kontrolní činnost většinou není doložena konkrétními výstupy s jasnými závěry, kterých by bylo možné plně využít v další řídicí činnosti. Nelze tudíž jednoznačně posoudit účinnost současných kontrolních mechanismů. Na velmi dobré úrovni je realizována kontrolní činnost v oblasti průběhu a výsledků výchovně vzdělávacího procesu zástupkyní ředitele školy.

Celkově je stávající kontrolní systém hodnocen jako dobrý.

Organizování

Organizace veškeré činnosti ve škole je zpracována v dokumentu Organizační řád ze dne 1. září 1999. Tento materiál obsahuje vedle organizačního schématu a všeobecných informací a pokynů týkající se provozu školy i vymezení kompetencí a jmenovité zodpovědnosti

v určitých oblastech práce školy (řídící činnost vedení školy, výchovně vzdělávací proces a zodpovědnost za jeho průběh v jednotlivých předmětech, vedení povinné dokumentace, evidence majetku a účetní evidence, pokladna, ostraha majetku ap.). Kompetence pracovníků a úkoly jsou podrobně rozpracovány v pracovní náplni zástupkyně ředitele, v pokynech pro třídní učitele, výchovného poradce, pracovníky hospodářského úseku. Jsou stanoveny také hlavní úkoly školy pro školní rok 1999/2000 s výhledem do roku 2004. Další dokument, který upravuje z časového a tematického hlediska realizaci dalších akcí školy, je plán těchto aktivit ve školním roce 1999/2000 (exkurze, kurzy, výlety, projekty), který je rozpracován pro jednotlivé třídy školy. Jediným poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která řeší převážně otázky prospěchu, chování a absence žáků. Organizační záležitosti jsou aktuálně projednávány na provozních schůzích všech zaměstnanců školy, kde jsou přijímány a zohledňovány ze strany vedení školy náměty a připomínky všech zaměstnanců. Také na schůzích předmětových komisí se řeší organizace výchovně vzdělávacího procesu diskusemi nad tematickými plány, učebními osnovami, využíváním vhodných učebnic, přípravou přijímacích a maturitních zkoušek. Ve škole pracuje komise přírodních věd, společenských věd, jazyků, tělesné výchovy a třídních učitelů. Evidence žáků je vedena v počítačové podobě prostřednictvím programu Bakalář, ochrana osobních dat žáků je zajištěna. Inspekce zjistila v rámci kontroly organizační nedostatky v některých oblastech práce školy. Jedná se o organizaci lyžařských výcvikových kurzů, jejichž personální obsazení neodpovídá Metodickému pokynu MŠMT ČR ze dne 6. prosince 1993 pod čj. 25 861/93-50 k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy - dva učitelé neměli prodloužené osvědčení instruktora školního lyžování (lyžařský výcvikový zájezd 1.C). Organizace některých komisionálních zkoušek neprobíhala ve školním roce 1999/2000 v souladu s právními předpisy, neboť nebyly při jejich realizaci ustanoveny nejméně tříčlenné komise, jak je řečeno v § 12 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/91 Sb., o středních školách, v platném znění. Také v rámci přijímacího řízení došlo ze strany ředitele školy k pochybení při přijímání cizince, neboť byl porušen § 1 odst. 7d,e vyhlášky MŠMT ČR č. 10/97 Sb., o přijímání žáků a dalších uchazečů ke studiu ve středních školách zřizovaných státem, v platném znění, neboť žák nepředložil doklad o povolení k trvalému nebo dlouhodobému pobytu v České republice a potvrzení o rovnocennosti vysvědčení vydaného zahraniční školou nebo doklad o vzdělání opatřený nostrifikační doložkou podle zvláštního předpisu. Zároveň byl porušen Pokyn MŠMT ČR ze dne 1. září 1996 pod čj. 18062/96-21 ke vzdělávání cizinců v základních, středních a vyšších odborných školách včetně speciálních škol v České republice, který hovoří o tom, že ředitel školy nepřijme ke studiu cizince, který výše jmenovaný doklad o pobytu nepředloží. Při jeho následném studiu byly porušeny právní předpisy, týkající se jeho klasifikace, neboť tento žák nebyl v pololetí školního roku 1999/2000 klasifikován, aniž byl stanoven náhradní termín pro jeho přezkoušení (§ 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/91 Sb., v platném znění). Inspekce konstatuje, že při kontrole pedagogické dokumentace bylo zjištěno používání neplatného razítka (chybělo na něm uvedení ulice a čísla hlavní budovy školy), čímž došlo k porušení § 1 odst. 6 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/91, v platném znění. V kontrolované pedagogické dokumentaci byly zjištěny administrativní nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraňovány (formální záměna názvu předmětu v učebním plánu školy, ve třídních knihách - nesouvisela s plněním učebních osnov, doplnění některých údajů v třídních výkazech, přepisování údajů ve výše jmenované dokumentaci bez uvedení data změny s podpisem toho, který ji provedl ap.). V posledním Zařazení MŠMT ČR do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. září 1998 pod čj. 35 307/98-21 je uvedena kapacita žáků gymnázia 280, ta byla v době inspekce o sedm žáků překročena. Školní řád gymnázia a střední odborné školy ze dne

1. září 1999 je zpracován velmi podrobně a obsahuje i organizační pokyny týkající se školního stravování. Vedle povinností, pokynů a zákazů pro žáky však v něm nejsou uvedena v rovnocenném postavení, které by odpovídalo demokratickým zásadám, i jejich práva. Dále bylo zjištěno, že došlo k formálnímu pochybení při záměně pojmů přijetí za přestup v oznámení o přijetí žáka na střední školu ze dne 3. září 1999 (žák je zapsán v třídním výkaze 3. A pod pořadovým číslem 34), neboť se jednalo o žáka základní školy, který byl přijat na základě rozdílové zkoušky na školu střední. Při kontrole pedagogických úvazků bylo zjištěno, že některým učitelům bylo přiděleno i 6 přesčasových hodin, což nekoresponduje s jejich optimální vytížeností, započítáváme-li i jejich přípravu na vyučování. V rozvrhu hodin na školní rok 1999/2000 jsou zařazeny nedostačující pětiminutové přestávky (kromě povinné dopolední dvacetiminutové) mezi jednotlivými hodinami, zdůvodněním jejich zařazení ze strany vedení školy je nevyhovující dopravní obslužnost v souvislosti s větším počtem dojíždějících žáků (asi 46 %). Důsledně jsou z hlediska bezpečnosti žáků nižších tříd gymnázia zorganizovány jejich přesuny na hodiny tělesné a výtvarné výchovy mimo budovu gymnázia, a to vždy za přítomnosti učitele.

Kladně inspekce hodnotí velmi hezký přátelský vztah žáků a pedagogů (pozorováno v průběhu inspekce, vyplynulo i z dotazníků pro rodiče). Mimoškolní aktivity žáků se svými učiteli (sportovní a kulturní akce, družební styk se zahraničními školami, týdenní kurzy se sportovně poznávací tematikou, lyžařské kurzy ap.) jsou výrazným přínosem pro pozitivní formování názorů, postojů a zájmů mladých lidí.

Vnější i vnitřní informační systém ve škole je funkční. Vedení školy se schází pravidelně jedenkrát týdně. Informace učitelům jsou ve škole předávány na předem plánovaných schůzích, schůzkách aktuálně svolávaných o velké přestávce, osobním kontaktem a vzájemnou spoluprací učitelů, prostřednictvím informační nástěnky ve sborovně i školním rozhlasem. Žákům jsou předávány potřebné informace prostřednictvím nástěnky umístěné v přízemí školy a neformálním kontaktem se svými třídními učiteli.

Výroční zpráva o činnosti školy (její součástí je i zpráva o hospodaření školy za rok 1998) za školní rok 1998/1999 předložená inspekci obsahuje veškeré údaje uvedené v § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/90 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění, a poskytuje dostatek podrobných informací o škole. Všichni učitelé byli prokazatelným způsobem seznámeni s jejím obsahem. Škola velmi dobře spolupracuje s rodiči, informace o prospěchu a chování svých dětí získávají na třídních schůzkách zařazených v plánech školy dvakrát ve školním roce, telefonickým a osobním kontaktem s třídními učiteli i vedením školy. Mimo tyto schůzky probíhají v září úvodní třídní schůzky, na programu je seznámení rodičů s výchovně vzdělávacími cíli a plánem akcí v jednotlivých třídách pro daný školní rok. Aktuálně svolávané schůzky s rodiči v průběhu školního roku mají většinou informativní charakter, týkají se některé z plánovaných akcí. Velmi se osvědčilo i zavedení žákovských knížek pro žáky nižších tříd víceletého gymnázia (vyplynulo z vyhodnocených dotazníků pro rodiče). Spolupráce rodičů se školou probíhá i v rámci aktivní činnosti Spolku přátel Gymnázia v Hořicích, který je spoluorganizátorem některých akcí školy a pomáhá při jejich financování. Podílí se např. finančně i na motivačních odměnách pro žáky při ocenění jejich úspěchů. Na velmi dobré úrovni je i prezentace školy na veřejnosti (prezentační výstava školy, pěvecký sbor, divadelní kroužek, plesy, den otevřených dveří, organizace poznávacích soutěží pro 1. třídy základních škol a mateřské školy ap.). Autoři novinových článků v místním tisku jsou učitelé i žáci. Jejich vzájemná spolupráce je dokladována i tvorbou časopisu Pod Zvičinou, jehož vydavatelem je škola.

Organizační činnost vedení školy má v některých oblastech vzhledem k několikerému porušení právních předpisů a metodických pokynů MŠMT ČR úroveň ještě dostačující, informační systém školy vnitřní a vnější je na velmi dobré úrovni.

Celkově je oblast organizování hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

System vedení je založen na motivování a získávání pracovníků pro daný cíl. Operativního řízení využívá vedení školy při řešení aktuálních problémů. Výkonným činitelem pedagogického řízení školy z hlediska operativního řízení je ředitel školy a jeho dva zástupci (jeden pro pedagogický a druhý pro ekonomický úsek). Operativní řízení je propojeno na kontrolní a plánovací činnost. Jednou měsíčně se konají porady vedení školy, které bilancují úkoly dané plánem školy i operativním řízením. Bilancuje se plán za uplynulý běžný měsíc, plnění úkolů stanovených i mimořádných. Měsíční hodnocení slouží jako podklad pro realizaci proměnlivých složek platu. Současně se stanoví nové úkoly pro příští měsíc. Operativní řízení je účinné, neboť je podloženo finančním ohodnocením pověřených pracovníků, v případě zjištěných nedostatků je uplatněn postih v oblasti nadtarifních složek platu pracovníků odpovědných za splnění daného úkolu. Pedagogičtí pracovníci přicházejí sami s iniciativou a nápady souvisejícími s výchovně vzdělávacím procesem (výměnné zájezdy, soutěže, vydávání školního časopisu, výroba dřevěných reliéfů, šachových figurek).

Vedení školy se snaží využívat optimálně potenciál lidských zdrojů, odborností. Někteří vyučující mají odbornou způsobilost pouze pro nižší třídy gymnázia (prima - kvarta), jejich úvazky jsou však stanovené celé či z větší části právě v těchto třídách. Jedna vyučující německého jazyka nemá odbornou způsobilost pro výuku tohoto předmětu, jedna vyučující nemá odbornou ani pedagogickou způsobilost pro výuku anglického jazyka (pracovní poměr je sjednán pouze na dobu určitou).

Začínající učitelé jsou pod přímým vedením zkušených pedagogů. Vzájemné hospitace v hodinách jsou ve většině případů zapisovány do třídních knih.

Od 3. ledna 2000 byla přepracována kritéria osobního ohodnocení a jsou součástí vnitřního platového řádu. Zásady ohodnocení jsou všem vyučujícím přístupny na nástěnce ve sborovně školy a všichni vyučující byli s tímto dokumentem seznámeni. Osobní ohodnocení, které je současně finančním i morálním stimulem, se pohybuje v rozmezí od 1% do 15% základu platu. Zásady pro stanovení osobního ohodnocení jsou dokumentem v písemné podobě, který obsahuje 16 bodů podmínek k dosažení maximálního osobního ohodnocení (pravidelná mimoškolní činnost, kroužky, péče o svěřené sbírky, zajišťování kontaktů se školami, funkce uvádějícího učitele, předseda předmětové komise, vedení školní knihovny, vedení školního archivu, kroniky, video dokumentace školy, fotodokumentace školy, květinová výzdoba školy, organizace SOČ, vydávání časopisu, kvalita vzdělávacího procesu, přístup k žákům, administrativní, dozory, pořádek ve třídách, aktivní práce v předmětových komisích). Mimořádné odměny jsou udělovány za plnění úkolů nad rámec stanovených povinností. Tyto částky bývají udělovány na základě měsíčního vyhodnocení činnosti pedagogů.

Přepracovaný a upravený systém vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Na základě hodnocení jednotlivých jevů řízení inspekce konstatuje, že rezervy řídicí činnosti jsou v nedostatečně fungujících kontrolních mechanismech v některých oblastech práce

školy, z čehož vyplývají i nedostatky v oblasti organizování. V oblasti plánování se nevyužívá prokazatelným způsobem analýza činnosti v předcházejícím období, plány postrádají větší konkretizaci. Velmi dobře je inspekci hodnocen funkční vnější a vnitřní informační systém a oblast vedení a motivování pracovníků školy. V důsledku výrazné snahy vedení školy

o zkvalitnění práce byla řada dílčích doporučení realizována již v průběhu inspekce.

Na postupně se vytvářejícím systému uceleného, účelného a transparentního řízení výchovně vzdělávacího procesu se výrazně pozitivně podílí svoji prací zástupkyně ředitele školy.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- analýza dotazníků ČŠI vyplněných rodiči a odevzdaných v průběhu inspekce potvrdila některá pozitivní i negativní zjištění ČŠI popsaná v inspekční zprávě, vedení školy bylo s jejich analýzou seznámeno,
- diskuse zástupců ČŠI se žáky školy potvrdila některá pozitivní i negativní zjištění ČŠI popsaná v inspekční zprávě, s některými diskutovanými otázkami bylo vedení školy seznámeno.

Výchovný poradce

V činnosti výchovné poradkyně byla pozorována nesystematičnost v práci, neutříděnost a nižší úroveň vedení dokumentace, která souvisí s její činností. Chybí ucelená kompletace evidence žáků s vývojovými poruchami učení, chybí přehlednost a jednoznačnost údajů o úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na vysoké školy a o celkovém rozmištění absolventů (analýzy a vyhodnocení nebyly předloženy). Na pedagogických radách však informace o umístění absolventů v praxi a jejich úspěšnosti při přijímacím řízení na vysokých školách podává (zápisy ze schůzí byly inspekci předloženy). Utříděnost dalších písemných materiálů z prováděné činnosti je velmi nízká. V oblasti práce se žáky s vývojovými poruchami učení a vývojovými poruchami chování chybí konkrétní výstupy (závěry z depistáží, závěry z práce s problémovými žáky i z jednání vedených s jejich rodiči). V její práci chybí prvky pedagogické diagnostiky, kontinuální sledování problémových žáků prakticky neprovádí. Výstupy z průběžného monitorování v oblasti vývoje profesionální orientace žáků nebyly předloženy. Rámcový plán práce výchovné poradkyně je zpracován formou výčtu úkolů a akcí pro jednotlivé ročníky v oblasti výchovné a informačně poradenské, které jsou směřovány nejen k výchovné poradkyni, ale i k třídním učitelům i ostatním pedagogickým pracovníkům (chybí analýza činnosti minulého období, stanovení prioritních úkolů, v řadě uváděných úkolů není jasné, jakou roli tam plní výchovná poradkyně). Plán dlouhodobých cílů a úkolů není zpracován.

Výchovná poradkyně je iniciátorem pravidelné spolupráce školy s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Jičíně, organizátorem mnoha besed pro žáky (tématem jsou např. drogy, rodinná výchova, intolerance, násilí a mezilidské vztahy), organizuje i tzv. debatní klub (žáci z různých tříd si sami zvolí téma, o kterém chtějí diskutovat). Na pedagogických radách podává pravidelné informace o problémových žácích, dále informuje o proběhlých besedách. Nástěnka výchovné poradkyně s aktuálními informacemi pro žáky je v přízemí školy,

na dveřích jejího kabinetu jsou vyvěšeny konzultační hodiny pro žáky. V případě nutnosti jedná s rodiči problémových žáků.

Rozsah a úroveň poskytovaných služeb a kvalita činnosti výchovného poradce ve škole jsou hodnoceny jako dobré.

Čerpání nenárokových složek mzdy

Inspekce zjišťovala čerpání nenárokových složek platu, přičemž se zaměřila na sledování dodržování učebního plánu v roce 1998/1999 a 1999/2000, dále na porovnání stanoveného limitu zaměstnanců a jejich reálného stavu v roce 1999, na konfrontaci vypočteného maximálního možného počtu týdenních odučených hodin a skutečného počtu hodin, které jsou v jediném týdnu odučeny, na přesčasové hodiny zaměstnanců, na nabídku volitelných a nepovinných předmětů ve škole, na dělení tříd při výuce jednotlivých předmětů a na počty žáků v jednotlivých skupinách. Nenárokové složky platu činily v roce 1998 21,68 % z celkového objemu mezd, v roce 1999 15,87 % z celkového objemu mezd (dle informace Školského úřadu Jičín).

Ve školním roce 1998/1999 bylo ve škole 10 tříd čtyřletého, sedmiletého a osmiletého gymnázia (278 žáků), ve školním roce 1999/2000 je 11 tříd čtyřletého, sedmiletého, osmiletého gymnázia a střední odborné školy (317 žáků). Upravené učební plány ve škole ve školním roce 1998/1999 a 1999/2000 byly rozpracovány do jednotlivých ročníků v souladu s metodickými pokyny.

Bylo zjištěno, že hranice vypočteného maximálního počtu týdenních hodin (Ph_{max}) je přibližně v souladu s reálným počtem týdenních odučených hodin.

Skladba volitelných předmětů respektuje zájmy žáků a umožňuje jim dostatečnou diferenciaci a profilaci vzhledem k dalšímu studiu. Skupiny žáků pro výuku volitelných předmětů se pohybují v rozmezí od 8 do 20 žáků (skupina 20 žáků je svou početností ojedinělá). Z nabídky nepovinných předmětů pro žáky se jedná týdně o dvě hodiny latinského jazyka pro 2. a 3. ročníky čtyřletého gymnázia, jednu hodinu matematiky v prvním ročníku čtyřletého gymnázia a dvě hodiny sborového zpěvu pro všechny žáky školy.

Limit interních pedagogických pracovníků školy byl v dubnu 1999 stanoven na 21,09 přepočteného pracovníka pro gymnázium, v listopadu 1999 byl tento limit zvýšen o 0,75 přepočteného pedagogického pracovníka z důvodu zvýšení celkového počtu tříd (přibyla jedna třída střední odborné školy). Tyto informace získala inspekce z materiálů Školského úřadu Jičín o úpravách rozpočtu ve zmiňovaných termínech. Dle výkazu ze září 1999 pracuje v gymnáziu 23 interních pedagogických pracovníků (přepočteno 19,7 plně zaměstnaných), ve střední odborné škole 14 pedagogických pracovníků (přepočteno 2,1 plně zaměstnaných).

Inspekce zjistila dodržování platného učebního plánu školy pro čtyřleté a víceleté gymnázium i střední odbornou školu. Nabídka volitelných předmětů pro žáky je dostačující a odpovídá výchovně vzdělávacím cílům gymnázia. Dělení tříd při výuce některých předmětů je omezeno (např. výuka matematiky ve třídách sedmiletého gymnázia - 5. P, 6. P, 7. P, dále ve 3. B a 1. C). Počet žáků ve skupinách je 8 - 20. Odvozený maximální počet možných týdenních odučených hodin (Ph_{max}) je přibližně v souladu s reálným počtem týdenních odučených hodin ve škole. Stanovený limit přepočteného počtu pedagogických pracovníků (21,84) se prakticky neliší od reálného stavu ve škole k září 1999 (21,8 přepočtených pedagogických pracovníků). Vzhledem k počtu týdenních přesčasových hodin odučených ve škole (52) a k dalšímu nárůstu jedné třídy střední odborné školy

v příštím školním roce bude třeba přijmout několik dalších pedagogických pracovníků, což současný stanovený celkový limit pedagogických pracovníků neumožňuje (ten nebyl vzhledem ke změně přímé vyučovací povinnosti pedagogů ve školním roce 1999/2000 upraven). Inspekce konstatuje, že čerpání nenárokových složek platu nemá omezující vliv na výchovně vzdělávací proces ve škole a je v souladu se závaznými ukazateli rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. září 1998 pod čj. 35 307/98-21,
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem,
- učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 595/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem,
- učební plán studijního oboru sociální péče se zaměřením na sociálně správní činnost schválený MŠMT ČR dne 12. září 1997 pod čj. 29 166/97-71 s platností od 1. září 1998 počínaje prvním ročníkem,
- upravený učební plán školy pro gymnázia a střední odbornou školu s platností od 1. září 1999
- učební osnovy gymnázia schválené MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 596/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem,
- Standard vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu - Věstník MŠMT ČR, ročník LII, sešit 4, duben 1996,
- Vzdělávací program Základní škola schválený MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996,
- Výroční zpráva o činnosti Gymnázia v Hořicích za školní rok 1998/1999 (její součástí je i zpráva o hospodaření za rok 1998),
- Stavební záměr stavby č. 333213 na školní tělocvičnu schválený MŠMT ČR dne 21. února 2000 pod čj. 13697/2000-40,
- tematické plány vyučujících na školní rok 1999/2000,
- personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů,
- rozvrh hodin na školní rok 1999/2000 pro všechny třídy školy,
- třídní knihy a výkazy ve školním roce 1999/2000,
- protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 1998/1999 a 1999/2000 (opravné a rozdílové zkoušky),
- podkladová inspekční dokumentace vyplněná a odeslaná ředitelem školy před zahájením inspekce,
- dotazník ČŠI vyplněný ředitelem školy před zahájením inspekce,
- evidence žáků školy v počítačovém zpracování (program Bakalář),
- zásady pro stanovení osobního ohodnocení pracovníků školy ze dne 3. ledna 2000,

- plán akcí školy ve školním roce 1999/2000,
- osvědčení o platnosti instruktorských kurzů u vyučujících, kteří byly v době inspekce na lyžařském výcvikovém kurzu se třídou 1. C,
- zápisy ze schůzí pedagogické rady za školní rok 1998/1999 a 1999/2000,
- vyplněné dotazníky ČŠI pro rodiče, které byly rozdány při zahájení inspekce,
- kniha úrazů,
- Školní řád na školní rok 1999/2000 ze dne 1. září 1999,
- Organizační řád školy na školní rok 1999/2000 ze dne 1. září 1999,
- oznámení o přijetí uchazeče (cizince) do prvního ročníku gymnázia ze dne 1. října 1999 pod čj. 517/99,
- Plán akcí ve školním roce 1999/2000 ze dne 20. září 1999 (pro jednotlivé třídy),
- Plán práce předmětové komise třídních učitelů a předsedů předmětových komisí ze dne 28. srpna 1999,
- individuální plán práce se žákem s vývojovou poruchou učení pro školní rok 1999/2000,
- Plán práce výchovné poradkyně schválený dne 15. září 1999,
- Plán činnosti v protidrogové oblasti schválený 15. září 1999,
- Roční harmonogram (hlavní akce školy) schválený 15. září 1999,
- materiál Hlavní úkoly pro školní rok 1999/2000 schválený 15. září 1999,
- Plán kontrolní činnosti zástupkyně ředitele školy pro školní rok 1999/2000 ze dne 15. září 1999,
- hospitační záznamy zástupkyně ředitele školy za školní rok 1999/2000,
- materiál Úprava rozpočtu školy k 23. listopadu 1999 - rozpočtové opatření č. 5,
- čtvrtletní práce z matematiky za školní rok 1999/2000,
- slohové práce z českého jazyka za školní rok 1999/2000,
- písemné maturitní práce z českého jazyka za školní rok 1998/1999,
- protokoly z laboratorních prací přírodovědných předmětů ve školním roce 1999/2000, seminární práce z přírodovědných předmětů a práce středoškolské odborné činnosti z uplynulých školních roků,
- maturitní témata z cizích jazyků a z matematiky pro školní rok 1998/1999.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- velké množství mimoškolních aktivit realizovaných se žáky nad rámec učebních osnov, které pomáhají formovat postoje, názory a zájmy mladých lidí a jsou prevencí před negativními jevy pozorovanými u mládeže,
- široká nabídka volitelných předmětů respektující zájmy žáků a umožňující jim dostatečnou diferenciaci a profilaci vzhledem k dalšímu studiu,

- funkční vnější i vnitřní informační systém školy,
- aktivní účast učitelů i žáků při tvorbě regionálního časopisu Pod Zvičinou,
- celkově přátelská atmosféra školy s velmi dobrými interpersonálními vztahy umožňujícími získání vzájemné důvěry mezi vyučujícími a žáky,
- velmi dobrá úroveň řízení v oblasti vedení a motivování pracovníků školy,
- motivační schopnosti vyučujících tělesné výchovy a velmi dobrá úroveň sledovaných hodin i přes špatné materiálně technické zázemí pro výuku tohoto předmětu,
- výrazná názornost při výuce zeměpisu,
- dobrá úroveň většiny sledovaných hodin českého jazyka a dějepisu,
- střídání forem a metod práce při výuce cizích jazyků, aplikace relaxačních prvků výuky,
- průběžně kontrolovaný písemný projev žáků při výuce cizích jazyků
- kvalitně připravená maturitní témata z cizích jazyků,
- vynikající úroveň výuky předmětů estetické výchovy

Negativa:

- porušení Pokynu MŠMT ČR ze dne 1. září 1996 pod čj. 18062/96-21 ke vzdělávání cizinců v základních, středních a vyšších odborných školách včetně speciálních škol v České republice,
- porušení článku 2 Metodického pokynu MŠMT ČR ze dne 6. prosince 1993 pod čj. 25 861/93-50 k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy,
- překročení kapacity gymnázia o 7 žáků porovnáním reálného počtu žáků ve třídách gymnázia v době inspekce a povolené kapacity gymnázia v Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. září 1998 pod čj. 35 307/98-21,
- velký počet přesčasových hodin u některých učitelů, který neumožňuje jejich optimální přípravu na vyučování,
- využívání neplatného razítka školy,
- chybějící tři podpisy členů komise a razítka školy v některých protokolech o komisionálních zkouškách (rozdílová, opravná),
- porušení právních předpisů týkajících se přijetí a následného studia zahraničního žáka,
- nedostačující pětiminutové přestávky v rozvrhu v průběhu celého dne (dopolední dvacetiminutová přestávka je do rozvrhu zařazena),
- absence dělení některých tříd při výuce matematiky alespoň v jedné hodině týdně,
- přílišná odlehlost sportovišť využívaných při výuce tělesné výchovy od budovy školy,
- klasifikace v některých předmětech založena převážně na známkách z písemných testů a podložena malým počtem známek,
- absence vnitřní diferenciací tříd pro zefektivnění výuky v některých předmětech,
- nekonkrétní tematické plány vyučujících pro občanskou výchovu,
- menší pozornost věnovaná v úvodu hodin seznámení žáků s cílem hodin a jejich náplní, absence závěrečného shrnutí učiva a zhodnocení průběhu hodiny,

- chybějící funkční kontrolní systém.

Doporučení:

- zvážit dělení tříd při výuce matematiky alespoň v jedné z hodin týdně dotace bez ohledu na nabídku volitelného předmětu v daném ročníku,
- vyžadovat od žáků návrhy na alternativní způsoby řešení matematických příkladů a provádět jejich konfrontaci z hlediska obtížnosti a využitelnosti,
- zaměřit se na úvodní fázi hodin s uvedením jejich cíle a náplně, neopomíjet závěrečné shrnutí učiva,
- v rámci vnitřní diferenciaci tříd dbát na větší využitelnost nadanějších žáků (obtížnější učivo, řešení problémových úkolů, pomoc spolužákům v rámci podpory kooperace ap.),
- počítačové hry nezařazovat do výuky povinného předmětu informatika a výpočetní technika,
- v rámci finančních možností uvažovat o zavedení pevné internetové linky, umožnit žákům větší využívání výpočetní techniky včetně internetu i v době mimo vyučování,
- zdůvodňovat hodnocení žáků, podporovat jejich sebehodnocení a nezakládat jejich závěrečnou klasifikaci pouze na písemném prověřování učiva či malém počtu známek,
- podporovat realizaci záměru zlepšení pracovních podmínek pro výuku výtvarné a hudební výchovy,
- dle finančních možností školy a zájmu žáků realizovat volitelné či nepovinné semináře výtvarné výchovy pro žáky 3. a 4. ročníku,
- postupně zavést nejnovější technologie do výuky cizích jazyků,
- při výuce častěji využívat didaktickou techniku,
- v rámci organizace lyžařských výcvikových kurzů zajistit personální obsazení instruktory školního lyžování s platným osvědčením v souladu s výše jmenovaným metodickým pokynem MŠMT ČR,
- požádat MŠMT ČR o změnu kapacity gymnázia v novém Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení, pokud další předpoklady o kapacitě žáků na gymnáziu nebudou s tímto dokumentem korespondovat,
- rámcově, avšak uceleně zpracovat jednotné tematické plány pro výuku jednotlivých předmětů,
- konkretizovat okruhy a dílčí témata včetně časového rozvržení učiva v tematických plánech předmětu občanská výchova a základy společenských věd, sledovat kontinuitu učiva v jednotlivých ročnících,
- větší pozornost věnovat modernizaci fondu učebních pomůcek pro přírodovědné předměty (zajistit vyřazení nevyužitelných učebních pomůcek),
- zajistit ucelenost učebnicových řad pro nižší třídy víceletého gymnázia při výuce přírodovědných předmětů, postupně sjednotit a vybrat nejvhodnější řadu učebnic pro německý jazyk zaručující návaznost mezi jednotlivými stupni gymnázia,
- v rámci hospitační činnosti sledovat kvalitu plánování a přípravy výuky (vhodnost a náročnost zařazovaného učiva - zvládacích a rozvíjecích cílů - plánovaných metod a forem práce, činnosti plánované pro samostatnou práci žáků, vyčlenění prostoru pro závěrečné zhodnocení práce žáků a zhodnocení naplněnosti cílů),
- v oblasti plánování souhrnně písemně zpracovat přehled koncepčních záměrů na další

období, roční plán školy uceleně ve všech oblastech činnosti školy, v rámci operativního plánování zvažít zavedení měsíčních plánů,

- realizovat zápisy z pravidelných porad vedení školy,
- vytvořit ucelený systém kontrolních mechanismů včetně neveřejných plánů kontrol jednotlivých vedoucích pracovníků, formy výstupů prováděné kontrolní činnosti a její analýzy,
- aktualizovat školní řád ve smyslu uvedení práv žáků vedle výčtu zákazů a jejich povinností,
- v práci výchovné poradkyně zvýšit její systematičnost, využívat při práci se žáky prvky pedagogické diagnostiky.

Materiálně technické zázemí školy umožňuje plnění výchovně vzdělávacích cílů z hlediska teoretické a praktické výuky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Personální obsazení výuky je velmi dobré, určité rezervy jsou v této oblasti zřejmé při výuce jazyků. Úroveň výuky ve sledovaných předmětech byla hodnocena jako dobrá až vynikající. Rezervy v této oblasti inspekce vidí ve větší vnitřní diferenciaci tříd, zpracováním jednotných tematických plánů pro přehlednější kontrolu plnění učebních osnov a zefektivnění hospitační činnosti. Klasifikace žáků by měla být podložena v některých předmětech větším množstvím známek, a to i z ústního zkoušení.

V oblasti řízení je třeba se zaměřit na zvýšení úrovně kontrolní činnosti vypracováním kontrolního systému. Ten by měl zahrnovat i efektivní analýzu výsledků jednotlivých kontrol, kterých bude možno využívat v oblasti plánování činnosti školy pro další období i v oblasti organizace.

Během inspekce na základě předložených materiálů, pozorováním a pohovory s pracovníky školy nebylo zjištěno neefektivní hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

Celkově je úroveň školy posouzena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Kocábová	Mgr. Jana Kocábová v. r.
Členové týmu	Pavel Bachtík	Pavel Bachtík v. r.
	Mgr. Dana Janulíková	Mgr. Dana Janulíková v. r.
	Mgr. Jiří Jetel	Mgr. Jiří Jetel v. r.
	PaedDr. Markéta Stuchlíková	PaedDr. Markéta Stuchlíková v. r.
	PhDr. Richard Šafařík	PhDr. Richard Šafařík v. r.

V Hradci Králové dne 7. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. dubna 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
PaedDr. Josef Lindauer	PaedDr. Josef Lindauer v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Jičín	12. května 2000	091 381/00-5074
Zřizovatel: MŠMT ČR	12. května 2000	091 380/00-5074

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly doručeny.